СТАНОВИЩЕ

от професор д.пс.н. Георги Стоянов Карастоянов, Военна академия „Г. С. Раковски“, професионално направление 3.2. Психология

върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност доцент, по професионално направление 3.2. Психология (Транспортна психология) за нуждите на секция "Психология на личността и когнитивна психология" към ИИНЧ-БАН, обявен в ДВ бр.46 от 26.05.2023 г. В посочения конкурс участва един кандидат – гл. ас. д-р по психология Зорница Петрова Тоткова

Становището е възложено с решение отразено в протокол № 1 от 28.07.2023 г. на научното жури определено с решение на Научния съвет на ИИНЧ – БАН (Протокол No 5/19.07.2023 г.) и заповед на Директора на ИИНЧ-БАН No РД-6- 367/21.07.2023 г за провеждане на конкурс за „доцент“. по професионално направление 3.2. Психология (Транспортна психология) за нуждите на секция "Психология на личността и когнитивна психология" към ИИНЧ-БАН. За участие в обявения конкурс е подала документи гл. ас. д-р по психология Зорница Петрова Тоткова, която е единствен кандидат. Подадените документи отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в ИИНЧ – БАН за заемане на академичната длъжност “доцент”.

Гл. ас. д-р Зорница Петрова Тоткова е завършила бакалавърска и магистърска степен по психология в ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна. Придобила е образователна и научна степен „доктор по психология“през 2014 г., след защитен дисертационен труд в ИИНЧ-БАН на тема „ Възприет родителски стил и привързаност към значимите други в ранна зрялост“. От 2015 г. е гл. асистент в ИИНЧ-БАН. Има номинации за Конкурс за млади учени „проф. Марин Дринов“ на Българска академия на науките за 2017 и 2019 г., както и Награда за Постижения на млад учен в областта на Психологията за 2018 г. от Институт за изследване на населението и човека. Член е на Дружество по психолозите в Република България. Член е на Държавно-обществената консултативна комисия по проблемите на безопасността на движението по пътищата, както и Академичния съвет

към Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“. Участва в 8 научни проекта, както и в организационните комитети на научни сесии, конференции и докторантски школи.

Кандидатът има академичен стаж от 8 години като главен асистент в ИИНЧ-БАН.

За конкурса гл. ас. д-р Зорница Петрова Тоткова е представила хабилитационен труд: *„Транспортна психология. Личност и поведение на шофиране.“* Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2023 г., и още 29 публикации, в изпълнение на минималните изисквания на БАН: 1 книга на базата на защитен дисертационен труд; 4 научни статии на английски език, реферирани в световни бази данни; 3 студии (2 от които на английски език), публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани научни томове; 21 научни статии (от които 1 на английски език), публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани научни томове. Тези трудове не са представяни за участие в други конкурси за присъждане на научни звания и степени и се приемат за рецензиране.

Литературния обзор на представените за рецензиране текстове от гл. ас. д-р Зорница Тоткова показва, че те са основно в областта на транспортната психология, и в по- малка степен свързани с психология на развитието и детско-юношеската психология т.е. по тематиката на обявения конкурс. Централно място в научната продукция на кандидата заема хабилитационният труд, който обобщава и систематизира значителна част от получените научни резултати. В монографията е представено възникването и развитието на на транспортната психология като дисциплина и са очертани посоките за развитието и. Задълбочено са изследвани личностните фактори, пряко свързани с процеса на шофиране, а получените научни и методологични резултати, които приемам за научни приноси, улесняват продължаването на изследванията в областта и от други психолози. Монографията се отличава с висока научна и практико приложна стойност, тъй като дава възможност на професионалистите в областта на транспорта да бъдат по-ефективни в дейността си. Представените от кандидата текстове са достъпни за научната общност, публикувани са освен в авторитетни български научни издания, но и в реномирани научни списания, реферирани и индексирани в WoS и SCOPUS, като заслужава да се отбележат три статии публикувани в реномираното списание Behavioral Sciences (III.1, III.2, III. 3 от Пълния списък с научните публикации на кандидата)

Преценката ми е, че представените за рецензиране научни трудове се отличават с висока научна стойност, което се потвърждава и от данните по показател Д за

цитируемост на научната продукция от минималните национални наукометрични изисквания по чл. 2б от ЗРАСРБ , което може да се приеме за показател за високата научна стойност на научната продукция, дадена от колегите в професионалното направление. Кандидата не само изпълнява, но и надхвърля минималните национални изисквания по чл. 2б от ЗРАСРБ за научна област 3. Социални, стопански и правни науки професионално направление 3.2. Психология, както и допълнителните изисквания на ИИНЧ-БАН за заемане на академичната длъжност „доцент".

Авторството на кандидата в представените за рецензиране научни трудове е неоспоримо. Приемам заявените от кандидата приноси по начина по който са формулирани, защото те са коректни от научна гледна точка и отговарят на съдържанието на представените текстове, безспорно са авторски и характеризират кандидата като задълбочен и отговорен учен, стремящ се научните резултати да бъдат приложени в практиката. Монографията и публикациите са полезни както за студентите и научната общност, така и за практиците в сферата на транспортната психология.

Нямам съществени критични бележки по представените документи и научни трудове за рецензиране, които да заслужават внимание и да бъдат посочени в становището.

Имам непосредствени лични впечатления от кандидата, придобити в резултат на съвместна работа и участие в различни проекти и научни форуми. Гл. ас. д-р Зорница Петрова Тоткова е отличен професионалист в областта на психологията, коректна и колегиална в професионалните си взаимоотношения, характеризира се с отговорност и лоялност, за което свидетелстват и уменията и да работи в екип и съавторство. Тя е уважавана от колегите психолози, има изграден висок авторитет на изследовател.

Убеден съм, че натрупания опит в провеждането на изследвания и приложението на резултатите в областта на транспортната психология, качеството на научната продукция видно от представените документи и текстове, и активната обществена дейност на гл. ас. д-р Тоткова напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение за заемане на академична длъжност „доцент".

Посочените аргументи за приносите в научната продукция, и професионалната подготовка на гл. ас. д-р Зорница Петрова Тоткова ми дават основание за категорична положителна оценка и убедено да предложа тя да бъде избрана от Научния съвет на ИИНЧ – БАН да заеме академичната длъжност "доцент" в област на висшето

образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Трудова психология).

София, 09.09. 2023 г.

Проф. Г. Карастоянов д.пс.н